

Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky Banskobystrického samosprávneho kraja zostavenej k 31. 12. 2015

ČI. I Všeobecné údaje

1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotke

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky	Banskobystrický samosprávny kraj
IČO	37828100
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky	Námestie SNP č. 23 974 01 Banská Bystrica
Dátum vzniku konsolidujúcej účtovnej jednotky	1. 1. 2002

2. Informácie o hlavných predstaviteľoch konsolidujúcej účtovnej jednotky

Štatutárny orgán (meno a priezvisko)	Ing. Mgr. Marián Kotleba
Priemerný počet zamestnancov počas účtovného obdobia	5731,1
Z toho počet vedúcich zamestnancov	264

3. Informácie o konsolidovanom celku

Identifikačné údaje materskej účtovnej jednotky, dcérskych konsolidovaných účtovných jednotiek, ktoré tvoria rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie a 2 akciové spoločnosti so stopercentnou majetkovou účasťou a pridružených účtovných jednotiek konsolidovaného celku Banskobystrického samosprávneho kraja sú uvedené v tabuľkovej prílohe poznámok v tabuľke č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku.

BBSK má majetkové podiely aj v pridružených účtovných jednotkách, ktoré sú uvedené v tabuľke č. 3 – Majetkové podiely.

V priebehu účtovného obdobia od 1.1.2015 do 31.12. 2015 došlo iba k jednej zmene v štruktúre konsolidovaného celku.

Dcérska účtovná jednotka so 100% účasťou BBSK, Správcovská spoločnosť BBSK, a. s. ukončila svoju činnosť 4.decembra 2015, ale z obchodného registra bola vymazaná až 13.1.2016. Nakoľko už táto účtovná jednotka nevykazovala žiadnu činnosť a BBSK v plnej výške podielu 33 193,92 eur vytvorila v roku 2015 opravnú položku k tomuto finančnému

majetku, údaje za Správcovskú spoločnosť BBSK, a. s. boli odkonsolidované v konsolidácii za rok 2015.

4. Metódy oceňovania použité pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky

Pri ocenení jednotlivých položiek konsolidovanej účtovnej závierky boli použité nasledovné metódy oceňovania:

a) Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (clo, prepravu, montáž, poistné a pod.). Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného a nehmotného majetku nie sú úroky z úverov. Hodnota obstarávaného dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa používa, sa trvalo znižuje o oprávky, ktoré zodpovedajú výške opotrebenia majetku.

O opravných položkách sa účtuje v prípade prechodného zníženia hodnoty majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Dlhodobý majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi.

Za vlastné náklady sa považujú všetky priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a všetky nepriame náklady vzťahujúce sa na výrobu alebo inú činnosť.

Dlhodobý majetok nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo pri prevode správy sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reálnou obstarávacou cenou. Dlhodobý nehmotný a hmotný majetok obstaraný iným spôsobom (napr. bezodplatne nadobudnutý majetok, delimitovaný, novo zistený majetok pri inventarizácii) sa oceňuje reálnou obstarávacou cenou, t. j. cenou, za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok odpisovaný sa odpisuje podľa odpisového plánu, ktorý bol zostavený na základe predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho morálneho a fyzického opotrebenia.

b) Dlhodobý finančný majetok

Cenné papiere a majetkové účasti sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s ich obstaraním.

c) Zásoby

Zásoby nakupované sa oceňujú obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním (prepravu, clo, dovoznú prirážku, poistné a pod.).

Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa oceňujú vlastnými nákladmi.

d) Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Pohľadávky pri odplatnom nadobudnutí alebo pohľadávky nadobudnuté vkladom do základného imania sa oceňujú obstarávacou cenou, t. j. vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.

Opravná položka sa vytvára napr. k pohľadávkam po splatnosti a k nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko nevymožiteľnosti pohľadávok.

e) Finančné účty

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou.

f) Náklady budúcich období a príjmy budúcich období

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

g) Rezervy

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou a oceňujú sa v očakávanej výške záväzku. V účtovnej závierke sa tvorili rezervy najmä na nevyfakturované dodávky a služby, mzdy za dovolenku zamestnancov vrátane sociálneho a zdravotného poistenia, na prebiehajúce a hroziace súdne spory a podobne.

h) Záväzky

Záväzky sa pri ich vzniku oceňujú menovitou hodnotou a pri ich prevzatí sa oceňujú obstarávacou cenou.

i) Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

j) Cudzia mena

Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na slovenskú menu euro referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu alebo v iný deň, ak to ustanovuje osobitný predpis, resp. v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

ČI. II

Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku Banskobystrického samosprávneho kraja bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008 – 31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

Konsolidovaná účtovná závierka je sprístupnená k nahliadnutiu v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky – Banskobystrického samosprávneho kraja a zverejnená je v Centrálnom registri účtovných závierok.

Pri konsolidácii dcérskych účtovných jednotiek bola použitá **metóda úplnej konsolidácie.** Do konsolidácie konsolidovaného celku BBSK za rok 2015 bolo metódou úplnej konsolidácie zahrnuté:

- 77 rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- 45 príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK,
- 2 obchodné spoločnosti so 100 % podielom BBSK.

Pri konsolidácii pridružených účtovných jednotiek bola použitá **metóda vlastného imania.** Do konsolidácie konsolidovaného celku BBSK za rok 2015 boli metódou vlastného imania zahrnuté: 2 pridružené účtovné jednotky, v ktorých má BBSK 49 percentný podiel.

Čl. III Informácie o údajoch aktív a pasív

A Aktíva

Konsolidovaný celok zahŕňa neobežný a obežný majetok za:

- materskú účtovnú jednotku,
- dcérske účtovné jednotky a to konkrétne za 77 rozpočtových organizácií, 45 príspevkových organizácií a 2 dcérske obchodné spoločnosti, ktorých identifikačné údaje sa nachádzajú v prílohe v tabuľke č. 1 – Údaje o konsolidovanom celku.

a) Dlhodobý neobežný majetok

Prehľad o pohybe dlhodobého nehmotného, dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého finančného majetku od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015 je uvedený v tabuľkovej prílohe, tabuľka č. 2 – Neobežný majetok.

Prehľad majetkových podielov za pridružené účtovné jednotky je uvedený v tabuľke č. 3 – Majetkové podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom.

b) Zásoby

Výška zásob po konsolidácii je 2 865 172,23 € v zložení:

- Materiál 2 759 813,83 €
- Nedokončená výroba a polotovary 27 309,56 €
- Výrobky 13 741,06 €
- Zvieratá 17 970,70 €
- Tovar 46 337,05 €.

Zníženie úžitkovej hodnoty zásob bolo zohľadnené vytvorením opravnej položky.

Opravnú položku k zásobám tvorila dcérska ÚJ Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s. v dôsledku nepoužiteľnosti a veku zásob.

Prehľad vývoja opravnej položky je v tabuľke č. 7 – Vývoj opravnej položky k zásobám.

c) Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

V konsolidovanej súvahe je vykázaný v aktívach zostatok na účte 357- Ostatné zúčtovanie rozpočtu VÚC vo výške 52 817,99 eur v aktívach a na účte 359 – Zúčtovanie transferov medzi subjektami VS a iné zúčtovania vo výške 109,98 eur. Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni nakoľko sa jedná o transfery MF SR a obcí, ktoré nepatria do konsolidovaného celku BBSK na I. úrovni. Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni.

Ostatné zúčtovania v rámci účtovných jednotiek konsolidovaného celku BBSK boli vyeliminované v plnej výške.

Jedná sa o nasledovné eliminácie:

- Zúčtovanie odvodov príjmov RO do rozpočtu zriaďovateľa vo výške 1 683 961,35 eur.
- Zúčtovanie transferov rozpočtu VÚC vo výške 63 448 568,15 eur.

d) Pohľadávky

Prehľad pohľadávok podľa doby splatnosti za konsolidovaný celok BBSK je v tabuľke č. 9 – Pohľadávky podľa doby splatnosti.

Dlhodobé pohľadávky

Konsolidovaný celok BBSK vykazuje po konsolidácii na prvej úrovni stav dlhodobých pohľadávok vo výške 26 593,38 eur. Všetky tieto dlhodobé pohľadávky sú mimo konsolidovaného celku BBSK na prvej úrovni. Najväčšiu časť dlhodobej pohľadávky tvorí odložená daňová pohľadávka BBRSC, a. s. 13 508,62 eur, ktorá bude vyeliminovaná

v konsolidácii na druhej úrovni a dlhodobé pohľadávky BBSK voči odberateľom mimo konsolidovaného celku.

Krátkodobé pohľadávky

Celkový stav krátkodobých pohľadávok po konsolidácii na prvej úrovni je 3 183 110,46 eur, ktoré sa týkajú hlavne:

- dodávateľsko – odberateľských vzťahov,
- vzťahov so zamestnancami,
- daňových pohľadávok,
- zúčtovania s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia,
- zúčtovania s Európskou úniou,
- transferov mimo verejnej správy.

Najväčší podiel na vykázaných krátkodobých pohľadávkach má dcérska účtovná jednotka BBRSC, a. s. Banská Bystrica a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK na účte 311 – Odberatelia a na účte 318 – Pohľadávky z nedaňových príjmov VÚC a RO zriadených VÚC sú to rozpočtové organizácie a Úrad BBSK..

K pochybným a nedobytným pohľadávkam, kde existuje riziko ich nevykázateľnosti, boli vytvorené opravné položky. Vývoj opravnej položky k pohľadávkam je v tabuľkovej časti v tabuľke č. 8 - Opravné položky k pohľadávkam.

e) Finančné účty

Stav na finančných účtoch konsolidovaného celku k 31.12.2015 je 19 376 095,69 eur v zložení podľa nasledujúcej tabuľky.

Účet	Zostatok k 31.12.2014 v €	Zostatok k 31.12.2015 v €
Pokladnica	20 209,21	20 554,50
Ceniny	115 914,57	180 122,92
Bankové účty	13 469 550,46	19 175 418,27
z toho BÚ v Štátnej pokladnici	11 596 217,70	16 206 054,24

f) Časové rozlíšenie aktív

Stav na účtoch časového rozlíšenia aktív po eliminácii je 703 811,07 eur a to konkrétne:

- náklady budúcich období 196 519,79 eur,
- príjmy budúcich období 507 291,28 eur.

Prehľad časového rozlíšenia na strane aktív je v tabuľkovej prílohe, v tabuľke č. 10 – Náklady budúcich období a v tabuľke č. 11 – Príjmy budúcich období.

B Pasíva

a) Vlastné imanie

Prehľad vývoja vlastného imania je v tabuľke č. 12 – Vlastné imanie.

Vlastné imanie tvoria nasledovné položky:

- Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín eviduje iba materská UJ, Úrad BBSK vo výške 317 837,94 €.

- Fondy, v konsolidovanej súvahe BBSK sú zostatky fondov nulové, nakoľko sa na celý konsolidovaný celok BBSK podľa usmernenia MF SR pozeráme ako na rozpočtovú organizáciu, ktorá nemá fondy, preto sme fondy príspevkových organizácií a obchodných spoločností v rámci konsolidačných prác preúčtovali na výsledok hospodárenia minulých rokov.

- Výsledok hospodárenia za konsolidovaný celok k 31.12.2015 za bežné účtovné obdobie je po eliminačných prácach 3 130 566,18 eur.
Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov je 84 833 861,76 eur a celkový výsledok hospodárenia vrátane nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov za konsolidovaný celok BBSK k 31.12.2015 po eliminačných prácach je 87 964 427,94 eur.

b) Rezervy

Celkový stav rezerv v konsolidovanom celku je 14 497 903,41 eur v nasledovnom zložení:

- Rezervy zákonné krátkodobé – iné 89 915,38 eur.
- Rezervy ostatné dlhodobé 13 038 687,80 eur.
z toho:
 - na prebiehajúce a hroziace súdne spory 12 959 451,- eur,
 - iné 79 236,80 eur.
- Rezervy ostatné krátkodobé 1 369 300,23 eur.
Z toho:
 - na nevyfakturované dodávky a služby 18 665,85,
 - na overenie zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy 2 999,- eur.
 - iné 1 347 635,38 eur.

Najväčšiu čiastku tvoria ostatné dlhodobé rezervy na prebiehajúce a hroziace súdne spory. Účtovné jednotky konsolidovaného celku BBSK netvorili rezervy voči subjektom konsolidovaného celku, preto neboli ani žiadne rezervy eliminované. Prehľad vývoja rezerv je v tabuľkových prílohách v tabuľke č. 13 – Rezervy zákonné a v tabuľke č. 14 – Rezervy ostatné.

c) Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy

V konsolidovanej súvahe je vykázaný v pasívach zostatok na účte 357- Ostatné zúčtovanie rozpočtu VÚC vo výške 694 382,96 eur. Tieto transfery budú eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni nakoľko sa jedná o transfery MF SR a obcí, ktoré nepatria do konsolidovaného celku na I. úrovni a preto budú tieto transfery eliminované až pri konsolidácii na druhej úrovni.

Ostatné zúčtovania v rámci účtovných jednotiek konsolidovaného celku BBSK boli vyeliminované v plnej výške.

Jedná sa o nasledovné eliminácie:

- Zúčtovanie odvodov príjmov RO do rozpočtu zriaďovateľa vo výške 1 683 961,35 eur.
- Zúčtovanie transferov rozpočtu VÚC vo výške 63 448 568,15 eur.

d) Závazky

Prehľad záväzkov z hľadiska ich vekovej štruktúry a podľa doby splatnosti je v tabuľke č. 15 – Závazky podľa doby splatnosti.

Konsolidovaný celok vykazuje po eliminácii:

- **Dlhodobé záväzky** vo výške 1 876 786,35 eur, a to hlavne z dodávateľsko-odberateľských vzťahov a záväzkov zo sociálneho fondu.

Dlhodobé záväzky neboli eliminované, nakoľko sú evidované len voči organizáciám mimo konsolidovaného celku.

Dlhodobé záväzky v porovnaní s rokom 2014 poklesli v roku 2015 vo veľkej miere z dôvodu presunu záväzkov za investičné práce na rekonštrukcii ciest formou PPP projektov, ktoré v minulosti boli evidované na účte 479 – ostatné dlhodobé záväzky na účet 461 – Bankové úvery na základe Opatrenia MF SR č. MF/21231/2014-31, podľa ktorého, ak sa pohľadávka veriteľa prevedie na financujúci subjekt, ktorým je banka, takéto záväzky sa účtujú ako bankové úvery.

Najväčší podiel na dlhodobých záväzkoch má Úrad BBSK voči SAD Zvolen podľa dodatku č. 4 a 7 k Zmluve o výkone vo verejnom záujme č. 1335/2008/ODDDS a voči SAD Lučenec podľa dodatku č. 4 a 7 k Zmluve o výkone vo verejnom záujme č. 1336/2008/ODDDS a rozpočtová organizácia Správa majetku a záväzkov, ktorá postupne podľa splátkových kalendárov spláca záväzky za zrušené zdravotnícke zariadenia.

- Krátkodobé záväzky

Konsolidovaný celok vykazuje krátkodobé záväzky vo výške 9 574 368,81 eur, ktoré sa týkajú týchto druhov ekonomických transakcií:

- Dodávateľsko - odberateľské vzťahy,
- záväzky z nájmu,
- záväzky voči zamestnancom,
- zdravotného a sociálneho poistenia,
- daňové záväzky,
- zúčtovanie s Európskou úniou,
- transfery a ostatné zúčtovanie so subjektmi mimo VS.

Elimináciou krátkodobých záväzkov sa ich celková hodnota znížila z o 2 161 795,66 eur. Najväčší podiel na nevyeliminovaných krátkodobých záväzkoch má Úrad BBSK hlavne voči SAD Zvolen a voči SAD Lučenec, ako rozdiel vykázanej straty za výkony vo verejnom záujme a jej náhradou za rok 2015 a dcérska spoločnosť BBRSC, a. s. z obchodného styku.

Daňové záväzky a záväzky zo sociálneho a zdravotného poistenia budú vyeliminované až v konsolidácii na druhej úrovni.

e) Bankové úvery a ostatné prijaté návratné finančné výpomoci

Bližšie informácie o bankových úveroch konsolidovaného celku vykázaných k 31.12.2015 sú uvedené v tabuľke č. 16 – Bankové úvery.

Investičné bankové úvery má materská účtovná jednotka vo výške 43 843 928,58 eur, z ktorých je krátkodobá časť, ktorá podľa splátkových kalendárov má byť splatená v roku 2016 v čiastke 5 711 131,68 eur a dcérska účtovná jednotka BBRSC, a. s. vo výške 3 035 751,78 eur, z čoho krátkodobá časť, ktorá má byť splatená v r. 2016 je 607 351,78 eur. Prevádzkový úver eviduje dcérska účtovná jednotka BBRSC, a. s. Banská Bystrica vo výške 1 240 000,- eur, z čoho krátkodobá časť splatná v r. 2016 je 480 000,- eur.

f) Časové rozlíšenie na strane pasív

Prehľad časového rozlíšenia na strane pasív je v tabuľkových prílohách v tabuľke č. 17 – Výdavky budúcich období a v tabuľke č. 18 – Výnosy budúcich období.

Stav na účtoch časového rozlíšenia pasív po eliminácii je 63 939 720,76 eur a to konkrétne:

- Výdavky budúcich období 157 005,37 eur.
- Výnosy budúcich období 60 298 716,64 eur.

Významnú podstatnú časť výnosov budúcich období tvorí podľa metodiky rozpočtových a príspevkových organizácií zostatková hodnota majetku obstaraného z cudzích zdrojov.

ČI. IV Informácie o nákladoch a výnosoch

Po eliminácii vzájomných nákladov a výnosov na úrovni konsolidačného celku BBSK je výška nákladov k 31.12.2015 vrátane splatnej dane z príjmov 167 047 465,49 eur a výška výnosov 170 178 031,67 eur.

Výsledok hospodárenia po zdanení za bežné účtovné obdobie za konsolidovaný celok BBSK je 3 130 566,18 eur.

Detailnejší prehľad o nákladoch a výnosoch je v tabuľkovej časti v nasledovných tabuľkách:

- tabuľka č. 19 – Náklady na služby.
- tabuľka č. 20 – Ostatné náklady
- tabuľka č. 21 – Ostatné finančné náklady.
- tabuľke č. 22 - Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti.

Čl. V.

Informácie o iných aktívach a iných pasívach

Informácie o iných aktívach a iných pasívach sú v tabuľke č. 23 – Informácie o iných aktívach a iných pasívach. Iné aktíva a iné pasíva obsahujú len záväzky z ručenia vo výške 1 404 109,58 eur. Jedná sa o podmienené záväzky dcérskej účtovnej jednotky BBRSC, a .s. Banská Bystrica na základe ručiteľských listín. za dlžníkov SAD Zvolen a SAD Lučenec v prospech veriteľa VÚB.

Prehľad o kultúrnych pamiatkach je uvedený v tabuľke č. 24 – Zoznam nehnuteľných kultúrnych pamiatok.

Čl. VI.

Skutočnosti, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, do dňa jej zostavenia

Po 31. decembri 2015 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2015.

Vypracoval: Ing. Viera Tomašovičová